

end en større Løn, som han ikke kan gjøre sikker Regning paa, som falder til ulige Tider, og som falder ulige i de enkelte Aar.

Endnu er der kun et eneste Spørgsmaal, som jeg skal tillade mig at udtale et Par Ord om, og det er angaaende Offer og Accidentser. Der er jeg naturligviis fuldstændig enig baade med den ærede Forslagsstiller og, jeg haaber, med den langt overveiende Deel af Thinget om, at det er meningsløst, naar man vil fastsætte Offeret til en bestemt Størrelse, og endogsaa vil lade dette afstvinge og udpante, thi dermed taber det Hele sin Charakter, hele sin Betydning som noget aldeles Frivilligt. Smid- lertid, man maa ordne Forholdene, som man vil, man maa afflatte baade Offer og Acci- dentser, man vil dog albrig kunne afflatte dem fuldstændigt. Men det er da ogsaa kun Tvan- gen, det her er tilfattet at afflatte, og istedetfor Tvangen at sætte Frivilligheden, Frivilligheden, som vi skulle haabe maa blive større og større, og som vil blive større, dersom det christelige Liv virkelig bliver større og almindeligere. Jeg for mit Vedkommende kan ikke undlade i Modfætning til, hvad jeg fra flere Sider har hørt, at erklære, at netop Offer og Accidentser, men vel at mærke aldeles frivilligt Offer og Accidentser, er den eneste rigtige Maade, paa hvilken Kirkens Tjenere skulle lønnes.

**Solstein:** Det høie Thing vil være paa det Næne med, hvorledes min Stil- ling til det foreliggende Lovforslag er. Det vil fremgaae af de Udtalelser, jeg tillod mig ved Forhandlingen af det indbragte Lov- forslag om Frimenighederne. Jeg behøver alt- saa ikke i denne Henseende at fremkomme med nogenformhelst yderligere Udsvikling eller blot Antydning; men der ligger dog ikke deri nogen Hindring for mig i at gaae ind paa at om- handle det foreliggende Lovforslags Indhold og enkelte Bestemmelser. Jeg forbeholder mig naturligviis til Slutning at stille mig saaledes til Loven, som jeg principalt anseer det for rigtigt og nødvendigt, men jeg skal tillade mig her at udtale, hvad jeg kunde have at bemærke ved denne Lov, saaledes som den i Alminde- lighed foreligger. Jeg skal da først bemærke, at det i mange Henseender har glædet mig at

see den komme med de Antydninger, som findes i mange af dens Paragrafer. Jeg anseer det for meget ønskeligt, at disse Forhold blive ordnede; thi vel har jeg anseet det for ønskeligt, at det stete paa en anden Maade og ad en anden Vej, men at de blive ordnede, anseer jeg for høist paatræn- gende, og den Maade, som her er antydet, er ikke af den Bestaffenhed, at der for mig skulde være nogen væsentlig Grund til at vige tilbage fra den Tanke, som har fundet Udtryk i det foreliggende Lovforslag. Der er dog eet Punkt ved dette Forslag, som i mine Tanker ikke er fremhævet saa stærkt, som det for mig gjør sig gjældende, og det er, at der ved Siden af denne Lov, saavidt jeg opfatter den, nødvendig maa gaae eller følge strax efter en Omordning af Kaldene, saaledes at de faae en anden Form, end de i dette Dieblis have. Den Forskiel paa Kaldenes Omraade og paa de Byrder og det Arbejde, der følge med dem, som nu finde en billig Afgjørelse i den forskjelligartebe højere og lavere Løn, der er forbunden med de forskjellige Embeder, er saa overordentlig stor, at det i mine Tanker ikke er ret vel foreneligt med den hele Overgang at lade dette Spørgsmaal henstaae uordnet i den lange Tid, som vil medgaae, naar man vil bringe alle Præster successtvt, uden at forandre Embeder- nes Størrelse, ind under eensartede Lønnings- forhold. Dette være blot sagt i Almindelighed. Jeg seer meget godt, at der i § 12 er givet en Paapegning af den Vej, man i denne Henseende vil gaae, men det forekommer mig, at denne Vej ligger altfor fjernt, og at det kunde være ønskeligt, om Loven gav noget nærmere Lig- gende, end der indeholdes i § 12. Det er en Selvfølge, at den Ordning, som her er fore- slaet, vil føre med sig, at de store Kald ikke mere søges af de gamle Mænd, men søges — jeg havde nær sagt: udelukkende — af de unge Mænd; thi det ligger i Sagens Natur, at den ældre Præst, naar han sidder i sit Kald, som er lidet, med en Løn, som ikke kan blive bedre ved Forslyttelse, ikke vil søge det større, besvær- ligere Kald. Saaledes vil der kun i enkelte Undtagelsestilfælde, som den ærede sidste Taler har berørt, være Sandsynlighed for, at Præ- ster, som i længere Tid have siddet i deres